

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะ
การจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL
ADMINISTRATORS IN THE DIGITAL AGE AND ENGLISH TEACHERS' LEARNING
MANAGEMENT COMPETENCY UNDER PHICHIT PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

นวรรตน์ ปานเพชร¹, สายฝน วิบูลรังสรรค์²

Nawarat Panphet¹, Saifon Vibulrangson²

Corresponding Author E-mail: nawaratpa66@nu.ac.th

Received: Mar 31, 2025; Revised: Apr 24, 2025; Accepted: May 14, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 2) ศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ ประชากร คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 137 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 103 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของโรงเรียนในแต่ละอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามประมาณค่าเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.916 และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.913 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง 0.80-1.00 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ผลการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล, สมรรถนะการจัดการเรียนรู้, ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

¹นักศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร

¹Student in master of Education degree (Education Administration), Naresuan University.

²ที่ปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร

²Advisor, Faculty of Education, Naresuan University

Abstract

This research aimed to 1) study the instructional leadership of school administrators in the digital age, 2) examine the learning management competency of English teachers, and 3) investigate the relationship between the instructional leadership of school administrators in the digital age and the learning management competency of English teachers. The population consisted of 137 English teachers. The sample included 103 English teachers selected by stratified random sampling based on the proportion of schools in each district. The instruments used for data collection were rating scale questionnaires on instructional leadership in the digital age (reliability = 0.916) and learning management competency of English teachers (reliability = 0.913), with content validity ranging from 0.80 to 1.00. The data were analyzed using basic statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient. The results revealed that:

1) The overall, instructional leadership of school administrators in the digital age was at a high level. 2) The overall, learning management competency of English teachers was also at a high level. 3) There was a high positive correlation between instructional leadership in the digital age and the learning management competency of English teachers, with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Instructional Leadership in the Digital Age, Learning Management Competency, English Teachers

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้และการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้มีนโยบายและจุดเน้นเกี่ยวกับด้านการจัดการศึกษา มุ่งเน้นในการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ เพราะถือเป็นทักษะที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน ส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายพัฒนาการศึกษาด้านภาษาอังกฤษให้พัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2567: 21)

จากผลสำรวจการจัดอันดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษประจำปี 2023 ของอีเอฟ เอ็ดดูเคชั่นเฟิร์สท์ (EF Education First) องค์การนานาชาติ เรื่องการฝึกอบรมภาษา พบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยอยู่ในระดับต่ำ โดยจัดอยู่ในอันดับที่ 101 ของโลก และอยู่ในอันดับที่ 21 จาก 23 ประเทศในทวีปเอเชีย โดยมีคะแนนเฉลี่ย 416 จากคะแนนเต็ม 800 คะแนน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ Low Proficiency คือ มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ (EF Education First (EF). 2023) ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ในปีการศึกษา 2565 และ 2566 วิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยคะแนนระดับเขตพื้นที่ 35.48 คะแนน และ 33.44 คะแนน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2566 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าปีการศึกษา 2565 โดยคะแนนลดลงร้อยละ -2.04 และวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2565 และ 2566 มีค่าเฉลี่ยคะแนนระดับเขตพื้นที่ 27.13 และ 26.99 คะแนน ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2566 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าปีการศึกษา 2565 โดยคะแนนลดลงร้อยละ -0.14 (รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. 2566: 11) ซึ่งผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษที่ลดลง อาจเกิดจากการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพไม่เท่าที่ควร ดังนั้น ครูภาษาอังกฤษจึงเป็นกลไกสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดความรู้และทักษะ รวมถึงจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการสื่อสารอย่างแท้จริงให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Richards, J. C. 2010: 1) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Anderson & Dexter (2005) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า สมรรถนะของครูที่สูงขึ้นมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำกับดูแลโรงเรียนในสังกัด มีเขตพื้นที่บริการครอบคลุม 6 อำเภอ จำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 119 โรงเรียน ได้จัดทำแผนบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาทางด้านภาษา ดังนั้น ในการพัฒนาครู บทบาทของผู้บริหารจึงเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริม และพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษด้วยเช่นกัน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยเฉพาะในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลกับการบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกำหนดทิศทาง พัฒนา และส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปได้ (Fullan. 2014) สอดคล้องกับ (Leith wood et al. 2020: 12) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและแนวโน้มการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพต้องสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล ส่งเสริมศักยภาพของครู และนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารและการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของครู แต่ยังเอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของยุคดิจิทัล (Mishra & Koehler. 2006: 54)

ดังนั้น ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีกับการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพจะมีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยเฉพาะในบริบทของการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งต้องอาศัยทั้งนวัตกรรมการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล (Robinson et al. 2008) สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปวีณา สิทธิโชคธรรม และ กัลยรัตน์ หล่อมนรินทร์. 2567 : 45) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับการปฏิบัติงานของครู และมีผลต่อคุณภาพการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อิสสระมะแอ มะเราะ. 2566: 29) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่มุ่งเน้นการบูรณาการเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์โดยตรงกับสมรรถนะหลักของครูในด้านการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และการประเมินผล ส่งผลให้คุณภาพของการเรียนรู้ในสถานศึกษาสูงขึ้น

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลที่สามารถนำมาพิจารณาประกอบการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด และทบทวนวรรณกรรม ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

1.1. ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

Davis, G. A. (2010) และ Greenfeld (2016) กล่าวว่า การกระทำอย่างตั้งใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาการทำงานของครู และสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เป็นที่น่าพอใจและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกัน Mc Ewan. (1999) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้บริหาร คณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและนำไปสู่ความสำเร็จทางการศึกษาตามเป้าหมาย และ Kaiser, S. M. (2018) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้นำทางวิชาการที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและ

วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย สนับสนุนการใช้นวัตกรรมทางการศึกษา ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ และนิเทศกำกับการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการสอน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ บทบาทของผู้บริหารที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของครูและนักเรียน การสร้างสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน เสริมสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมาย เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและบรรลุความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างยั่งยืน

1.2. องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามแนวคิดของ ทินกร บัวชู (2564), สงบ อินทรมณี (2562), วันชัย ราชวงศ์ (2562), มณีนันท์ สุดเต้ (2563), พนธกานต์ นุทธีมนตรี (2565), ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ (2564), สิริฉัตร รัตนสุวรรณ (2566) และพงษ์พันธ์ กาญจนอุดม (2566) ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดนักวิชาการดังกล่าวสรุปเป็นตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์สถานศึกษาด้านดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน เน้นความเป็นเลิศในด้านวิชาการ วางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล
- 2) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากร หมายถึง การส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ และความสามารถทางวิชาการสร้างโอกาสให้บุคลากรได้เรียนรู้และเติบโตอย่างต่อเนื่อง ฯ
- 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ มีทักษะในการใช้แพลตฟอร์มและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและพัฒนาศักยภาพของครู ฯ
- 4) ด้านการสร้างบรรยากาศและการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการที่ทันสมัย เหมาะสม และหลากหลายเพื่อยกระดับการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร ฯ

2. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ

2.1 สมรรถนะครูภาษาอังกฤษ

Saleh M. Abdo (2020) กล่าวว่า สมรรถนะครูภาษาอังกฤษ หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องให้ครูสามารถบรรลุเป้าหมายของงานได้ ประกอบด้วยความรู้ (Knowledge) ซึ่งเป็นสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานเฉพาะด้าน ทักษะ (Skill) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่ว ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) ซึ่งสะท้อนเจตคติ ค่านิยม และภาพลักษณ์ที่บุคคลมีต่อตนเอง บุคลิกลักษณะประจำตัว (Traits) เป็นลักษณะนิสัยถาวรที่ส่งผลต่อการกระทำ เช่น ความน่าเชื่อถือหรือภาวะผู้นำ และแรงจูงใจหรือเจตคติ (Motives/Attitude) ที่เป็นแรงผลักดันจากภายในซึ่งกระตุ้นให้บุคคลพยายามบรรลุเป้าหมาย ขณะที่ Kaplan and Norton (2022) กล่าวว่า สมรรถนะครูภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อบทบาทงาน ทักษะ (Skill) ที่สอดคล้องกับความรู้ในการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน และคุณค่า (Values)

สรุปได้ว่า ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมความสามารถด้านภาษา การถ่ายทอดความรู้ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อผู้เรียน และความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและผู้เรียนให้ใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมั่นใจ

2.2 องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามแนวคิดของ Saleh M. Abdo (2020), Jack C. Richards (2022), Stancy Zeiger (2018), เยาวลักษณ์ มูลสระคู (2558), ดวงรำไพ งามศัพท์ (2559), ปิยาภรณ์ อัครลาวัณย์ (2562), ลักษณะพร เข้มขัน (2562), วิชา พรหมโชติ (2564), ธนกฤต อินธิรัชย์ (2566) ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิดนักวิชาการดังกล่าวสรุปเป็นตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและวางแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของครูภาษาอังกฤษในการวิเคราะห์หลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด และจัดทำหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ฯ

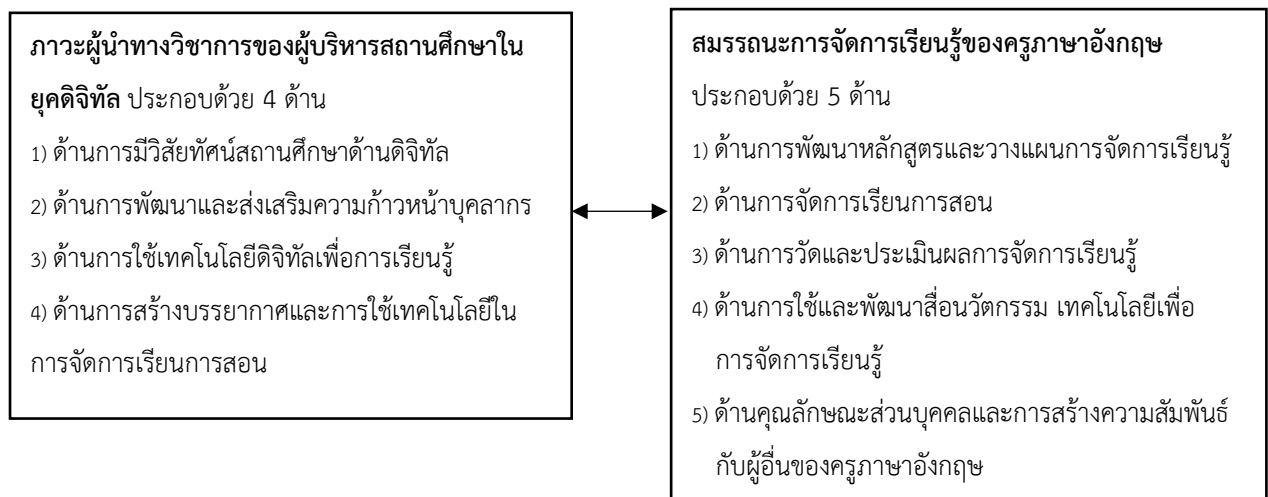
2) ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถครูภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย มีการจัดการชั้นเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน และการบูรณาการทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ฯ

3) ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของครูภาษาอังกฤษในการสร้างและเลือกใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่ตรงกับวัตถุประสงค์และตัวชี้วัด มีการประเมินตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ฯ

4) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของครูภาษาอังกฤษในการเลือกใช้ และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สามารถเลือกใช้สื่อที่ทันสมัยและเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ มีทักษะการผลิตสื่อและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างเหมาะสม ฯ

5) ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นของครูภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถของครูภาษาอังกฤษในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนและเพื่อนร่วมงาน ครูภาษาอังกฤษต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความฉลาดทางอารมณ์ และมีความมั่นใจในตนเอง สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง และสนับสนุน การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฯ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยมุ่งการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 137 คน จากโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ในปีการศึกษา 2567

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 103 คน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 ในปีการศึกษา 2567 ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ประกอบด้วยครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 103 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วนของโรงเรียนในแต่ละอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับนี้ไปตรวจความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยวิเคราะห์หาค่า IOC มีค่า 0.80 - 1.00 มีข้อคำถามผ่านเกณฑ์ จำนวน 46 ข้อ จากทั้งหมด 46 ข้อ จากนั้นนำข้อคำถามไปทดลองใช้ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน ได้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เท่ากับ 0.92 และ 0.91 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนซึ่งมีวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบสอบถาม ถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 ในพื้นที่จังหวัดพิจิตร
2. ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม หากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามไม่ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะดำเนินการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย
3. ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 103 ฉบับ ได้รับฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 103 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment-Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ในภาพรวม

ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	(n=103)		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านการมีวิสัยทัศน์สถานศึกษาด้านดิจิทัล	4.56	0.51	มากที่สุด
2.	ด้านการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากร	4.53	0.48	มากที่สุด
3.	ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้	4.47	0.51	มาก
4.	ด้านการสร้างบรรยากาศและการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน	4.45	0.46	มาก
รวม		4.50	0.43	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์สถานศึกษาด้านดิจิทัล รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศและการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

2. ผลการศึกษสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ในภาพรวม

ที่	สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ	(n=103)		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรและวางแผนการจัดการเรียนรู้	4.54	0.44	มากที่สุด
2	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.52	0.42	มากที่สุด
3	ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	4.45	0.47	มาก
4	ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.16	0.45	มาก
5.	ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นของครูภาษาอังกฤษ	4.26	0.48	มาก

ที่	สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ	(n=103)		แปลผล
		$\bar{x}$	S.D.	
	รวม	4.38	0.37	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและวางแผนการจัดการเรียนรู้ รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2

ตารางที่ 3 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคดิจิทัล (X)	สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ (Y)					สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ภาษาอังกฤษ ในภาพรวม
	ด้านการพัฒนาหลักสูตรและวางแผนการจัดการเรียนรู้	ด้านการจัดการเรียนการสอน	ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้	ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นของครูภาษาอังกฤษ	
ด้านการมีวิสัยทัศน์สถานศึกษา ด้านดิจิทัล	0.65**	0.69**	0.67**	0.28**	0.54**	0.69**
ด้านการพัฒนาและส่งเสริม ความก้าวหน้าบุคลากร	0.70**	0.69**	0.61**	0.33**	0.54**	0.70**
ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้	0.67**	0.71**	0.65**	0.39**	0.58**	0.73**
ด้านการสร้างบรรยากาศและ การใช้เทคโนโลยีในการจัดการ เรียนรู้อการสอน	0.70**	0.75**	0.72**	0.47**	0.62**	0.80**
ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคดิจิทัล ในภาพรวม	0.76**	0.81**	0.75**	0.42**	0.65**	0.83**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.83^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์กันทางบวกทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด

คือ ด้านการสร้างบรรยากาศและการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้การสอนกับด้านการจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.75^{**}$)

ดังนั้น ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์ทางบวก

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์สถานศึกษาด้านดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน ที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ รวมทั้งสามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้อย่างรอบด้าน ส่งผลให้สามารถวางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้บริหารยังได้ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan (2014) ที่ระบุว่า ผู้นำทางการศึกษาที่มีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่ชัดเจนมีบทบาทสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกและยั่งยืนในสถานศึกษา โดย Fullan ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในฐานะ "Lead Learner" หรือผู้นำที่ไม่เพียงแต่กำหนดทิศทาง แต่ยังเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้และนำนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนาครูและนักเรียน ซึ่งการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ชัดเจน รวมถึงการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา ถือเป็นส่วนหนึ่งของการสร้าง "ระบบนิเวศการเรียนรู้" (Learning Ecosystem) ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวสู่การเป็น "Smart School" โดยมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) อย่างเป็นระบบในทุกกระบวนการของการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการส่งเสริมสมรรถนะทางดิจิทัลของครูและนักเรียนให้สามารถปรับตัวและพัฒนาทักษะตามความต้องการของศตวรรษที่ 21 ซึ่งนโยบายดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีผู้นำทางการศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ก้าวไกลและสามารถบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวถึง ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์มุ่งสู่ดิจิทัลที่ชัดเจนและปฏิบัติได้ 2) ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรมีส่วนร่วมสร้างวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล 3) มีทักษะการสื่อสารวิสัยทัศน์องค์กรกับบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา 4) สร้างกลยุทธ์ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา 5) สามารถประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์และร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ วิสัยทัศน์มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและนโยบายของรัฐบาล และวิสัยทัศน์มีความชัดเจน ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ยังมีเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ความสำเร็จและเป้าหมายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ชัดเจนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

2. ผลการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวม พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรและวางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2551 เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้อย่างชัดเจน รวมถึงสามารถจัดทำหลักสูตรที่ตอบสนองต่อบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Wiggins & McTighe (2005) ที่กล่าวว่า การออกแบบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรเริ่มจากการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน (Backward Design) โดยเน้นให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) การมีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานหรือหลักสูตรที่กำหนดจะช่วยให้ครูสามารถวางแผนการเรียนรู้และการประเมินผลได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา ภูขำนิ และคณะ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า พบว่า การพัฒนาสมรรถนะของครูด้านการวางแผนการเรียนรู้และการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างสอดคล้องกับหลักสูตร มีส่วนช่วยในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ตอบโจทย์ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะครูในด้านการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร รวมถึงการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบสมรรถนะของครู (Teacher Competency Framework) ที่ได้กำหนดให้ครูมีสมรรถนะในการวิเคราะห์และปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและนักเรียน นอกจากนี้ นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการยังส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พิจารณาในรายด้านทุกด้าน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เป็นคุณลักษณะที่สำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จำเป็นต้องมีความรอบรู้ และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ไม่เพียงแต่ในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา แต่ยังรวมถึงด้านวิชาการและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรภายในสถานศึกษามีโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนให้ครูสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์สถานศึกษาด้านดิจิทัล ด้านการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากร ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และด้านการสร้างบรรยากาศและการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีความมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรวัฒน์ ทองเพชร และคณะ (2565) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร กับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในภาพรวม พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร กับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นภาวะที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เห็นว่ามีความมุ่งมั่นในการที่จะพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ประสบการณ์ และส่งเสริมให้ครูมุ่งหาความรู้สนับสนุนครูในด้านการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนและสถานศึกษา ส่งผลให้ผู้เรียนผลสัมฤทธิ์ทางเรียนที่สูงขึ้น โดยผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าภาวะ

ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ โดยครูภาษาอังกฤษมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและวางแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นของครู ภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยวียส มาอยู่ (2566) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูภาษาอังกฤษระดับ ประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า สมรรถนะครูภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยี สารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนตามจริง อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศและการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อาจมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ควรพัฒนาและเสริมสร้างทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การให้คำปรึกษาอย่าง ต่อเนื่อง และการประเมินผลการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในบริบทของโรงเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และสร้าง วัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างยั่งยืน

1.2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ ในภาพรวม พบว่า ด้านการใช้และ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีบทบาทในการ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูในด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรม พัฒนาวิชาชีพที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน รวมถึงเปิดโอกาสให้ครูได้ ทดลองและประเมินประสิทธิผลของสื่อ นวัตกรรมในบริบทจริง เพื่อเสริมสร้างทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนของผู้เรียน อย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับบริบทของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.3 ผลการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมี ความสัมพันธ์ทางบวกสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ควรมีบทบาทในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านการพัฒนาทักษะครู การจัดสรรทรัพยากร และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียนในยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

- การศึกษาศักยภาพที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาอังกฤษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
- การศึกษานโยบายพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อ

เสริมสร้างวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการเรียนการสอน และพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล เช่น วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเพื่อยกระดับสมรรถนะครู

เอกสารอ้างอิง

- ดวงรำไพ งามศัพท์. (2559). การศึกษาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ทินกร บัวชู และทิพาพร บัวชู. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารครุศาสตร์สาร, 13(2),
- ธนภุต อินธิชัย. (2566). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปิยาภรณ์ อัครลาวัณย์. (2562). การศึกษาความต้องการและแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (การบริหารศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พนธกานต์ นุททธีมนตรี. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในยุคดิจิทัล. Instructional Leadership of the administer in Digital Era, 12(4), 178-190.
- พงษ์พันธ์ กาญจนอุดม. (2566). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมในจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (การบริหารศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มนิรัตน์ สุดเต้. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- เยาวลักษณ์ มูลสระคู. (2558). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต (การบริหารศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลักษณะพร เข้มขัน. (2562). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 23(4), 298-309.
- วันชัย ราชวงศ์. (2562). ภาวะผู้นำสถานศึกษายุคดิจิทัล. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพ การบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 1(4), 25 - 32.
- วิชา พรหมโชติ. (2564). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. วารสารรัชตภาคย์มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 15(41), กลุ่มที่ 1, 331.
- ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สงบ อินทรมณี. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 16(1): 355 - 356.

- สิริฉัตร รัตนสุวรรณและ ตริยภูมิ นทร์ตรีศวร. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2. การประชุมหาวิทยาลัยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ, 13, 2219-2234.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. (2566). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน (O-NET). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2567, จาก <https://www.phichit2.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). นโยบายและจุดเน้นด้านการจัดการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2567, จาก <https://www.obec.go.th>.
- อิสสระมเ แ มะเราะ. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษา, 15(2), 78-92.
- Anderson, R. E., & Dexter, S. L. (2005). Educational leadership and technology: Preparing school leaders for a technology-rich school environment. *Journal of Educational Administration*, 43(6), 498–511.
- Davis, G. A., & Thomas, M. A. (1989). *Effective Schools and Effective Teachers*. Boston: Allyn and Bacon. 28 (1), 1-14.
- Jack C. Richards. (2010). *Competence and Performance in Language Teaching*. SAGE journals, 41(2), 101-122.
- Kaiser. (2000). *Mapping the Learning Organization: Exploring a Model of Organizational Learning*. (Ph.D. Dissertation, Louisiana State University, U.S.A).
- Leithwood, K., Harris, A., & Hopkins, D. (2020). Seven strong claims about successful school leadership revisited. *School Leadership & Management*, 40(1), 5-22.
- Mishra, P., & Koehler, M. J. (2006). Technological pedagogical content knowledge: A framework for integrating technology in teachers' knowledge. *Teachers College Record*, 108(6), 1017-1054.
- Mc Ewan, E. K. (1998). *Seven Steps to Effective Instructional Leadership*. California: Library of Congress. 41(2), 101-122.
- Robinson, V. M. J., Lloyd, C. A., & Rowe, K. J. (2008). The impact of leadership on student outcomes: An analysis of the differential effects of leadership types. *Educational Administration Quarterly*, 44(5), 635-674.
- Richards, J. C. (2020). *The role of language proficiency in effective teaching*. Cambridge University Press.
- Richmond Stroupe & Kelly Kimura. (2013). *Research and Practice in English Language Teaching in Asia*. LEiA Language Education in Asia. Retrieved August 13, 2024, from https://camtesol.org/Download/Book/Research_and_Practice_in_ELT_in_Asia.pdf

- Saleh M. Abdo. (2020). **Professional Competence 1**. Retrieved August 13, 2024, from <https://www.teachingenglish.org.uk/professional-development/teachers/taking-responsibility/articles/professional-competence-1>
- Wiggins, G., & McTighe, J. (2005). **Understanding by Design**. Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD).
- Zeiger, S. (2018). **The competencies of English teachers**. *Journal of Educational Research*, 25(4), 101-115.